

Fremsat den 19. december 2022 af erhvervsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden

(Deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter)

§ 1

I lov nr. 527 af 28. maj 2014 om Nordsøenheden og Nordsøfonden foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter »§ 8«: »og § 23 y« og efter »gas«: »samt involvering i enhver form for CO₂-lagringsaktiviteter«.

2. I § 7, stk. 1, indsættes efter »kulbrinter«: »og den statslige deltagelse i licenser vedrørende CO₂-lagring og dertil relaterede aktiviteter«.

3. I § 7 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Nordsøfonden kan oprette datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og indgå samarbejdsaftaler og lignende i Danmark og i udlandet.«

4. I § 8 indsættes efter »tariffer«: »samt indtægter fra sin andel af CO₂-lagringsaktiviteterne«.

5. Efter § 10 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 10 a. Staten indtræder i Nordsøfondens og dennes datterselskabers rettigheder og forpligtelser i det omfang, deres respektive egenkapital og hensættelser ikke er tilstrækkelige. Erhvervsministeren kan i forbindelse med statens deltagelse i kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter stille garanti for Nordsøfondens aktiviteter.«

6. § 12, stk. 2, ophæves.

7. I § 13 indsættes efter »olie- og gasområdet«: »og CO₂-lagringsaktiviteterne«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Som opfølgning på ”Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om Rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark – Opfølgning på Danmarks CCS-strategi” af 21. juni 2022 foreslås det med lovforslaget at skabe hjemmel til, at Nordsøfonden kan deltage i licenser og aktiviteter vedrørende lagring af CO₂ i Danmark.

Aftalen fastlægger en række centrale rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark med henblik på at understøtte udviklingen af CO₂-fangst, -transport og -lagring i Danmark.

Det forventes, at der fremadrettet vil være en stigende efterspørgsel efter CO₂-lagringskapacitet i Nordeuropa, og her kan den danske undergrund komme til at bidrage væsentligt til de danske og europæiske klimamål. For at staten får del i eventuelt kommende gevinster ved CO₂-lagring, vil staten indgå som medejer af licenser til dansk CO₂-lagring.

Konstruktionen med delt ejerskab mellem staten og private aktører kendes i dag fra Nordsøfondens deltagelse i licenserne til kulbrinteindvinding (olie- og gasaktiviteter). Et statsligt medejerskab vil samtidig udgøre en risikoafdækning for de private aktører.

Aftalepartierne er enige om, at staten som udgangspunkt indgår med et ejerskab af licenserne til alle danske CO₂-lagre. Statens ejerskabsandel vil være fastsat til 20 pct. i forbindelse med de kommende licenser, der udbydes til CO₂-lagring i eksisterende olie- og gasområder i Nordsøen.

Vilkår for CO₂-lagringslicensernes brug eller overtagelse af infrastrukturen i de eksisterende olie- og gaslicenser med relaterede rettigheder og forpligtelser skal håndteres kontraktuelt mellem ejerkredsen af olie- og gaslicenserne og CO₂-lagringslicenserne.

Et statsligt minoritetsejerskab vil understøtte, at CO₂-lagring vil foregå på markedsbaserede vilkår i overensstemmelse med den samlede strategi for fangst, transport og lagring af CO₂ (CCS-strategien). Den statslige ejerandel fastsættes i forbindelse med udbud af lagringslicenser og kan derfor ændres i forbindelse med senere udbud. Aftalekredsen er enig om at samles i 2023 efter første udbud af lagringslicenser i Nordsøen og evaluere, om statens deltagelse i fremtidige licenser eventuelt bør være højere.

Aftalepartierne er enige om, at det statslige ejerskab varetages af Nordsøfonden, der vurderes at have de relevante kompetencer til at indgå i CO₂-lagring og varetage statens interesser fra deres erfaringer med medejerskab af olie- og gaslicenser. Dette vil kræve, at Nordsøfonden får den nødvendige hjemmel til at deltage i CO₂-lagringsprojekter.

Nordsøfonden vil skulle investere i CO₂-lagringsprojekter inden for egen ramme.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

Nordsøfonden og den tilknyttede administrationsenhed, Nordsøenheden, blev etableret ved lov i 2005. Nordsøfonden ejes 100 pct. af den danske stat (erhvervsministeren). Nordsøfonden varetager statsdeltagelsen og opgaver relateret hertil i kulbrintelicenser tildelt i medfør af undergrundsloven med det formål at skabe størst mulig værdi for staten ved dens aktiviteter.

Nordsøenheden blev ved lov i 2014 omdannet til en selvstændig offentlig virksomhed (SOV) med egen bestyrelse, som sammen med direktøren varetager de forretningsmæssige beslutninger. Erhvervsministeren udpeger medlemmerne til bestyrelsen.

Nordsøfonden er blevet indplaceret som statsdeltager i alle kulbrintelicenser tildelt siden 2005. Nordsøfonden er endvidere medio 2012 indtrådt som statsdeltager i Dansk Undergrunds Consortium (DUC) som følge af Nordsøaftalen fra 2003.

Nordsøfonden agerer som et kommercielt selskab og indgår i partnerskaberne med samme rettigheder og forpligtelser som de private selskaber. Nordsøfonden og de private selskaber har en formel indflydelse i licensen svarende til deres forholdsmæssige andel af licensen. Nordsøfonden er således medejer af de fleste produktionsanlæg i Nordsøen, der er relateret til olie- og gasaktiviteter.

Samarbejdet i licenserne organiseres som joint ventures for at udnytte de forskellige selskabers styrke og for at reducere selskabernes risiko. Der udpeges en operatør, som står for den praktiske gennemførelse af aktiviteterne i licensen.

Fonden afholder udgifter knyttet til statens deltagelse i kulbrintelicenserne og oppebærer indtægter fra salg af olie og gas samt fra tariffer fra infrastruktur i de licenser, som fonden har ejerandele i. Nordsøfonden har adgang til statslige genudlån for at sikre en effektiv finansiering.

Overskud fra statsdeltagelsen anvendes først til at dække Nordsøfondens løbende investeringsudgifter mv., dernæst til renter og afdrag på genudlån og udgifter til Nordsøenheden. Overskudslikviditet overføres herefter til statskassen som udbytte.

2.2. Erhvervsministeriets overvejelser

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at den ovenfor skitserede model for Nordsøfondens deltagelse i kulbrintelicenser, jf. afsnit 2.1. om gældende ret, også vil kunne anvendes i forbindelse med Nordsøfondens deltagelse i licenser til CO₂-lagring og dertil relaterede aktiviteter. Nordsøfonden

samarbejder allerede med de nuværende kulbrinteaktører i Nordsøen, og besidder kompetencer og indsigt i de geologiske forhold for hele det danske område samt er medejer af de fleste produktionsanlæg i Nordsøen, som forventes genanvendt i forbindelse med fremtidige aktiviteter i relation til CO₂-lagring. Nordsøfonden vil også på længere sigt kunne spille en vigtig rolle i forbindelse med ejerskab og overvågning af det lagrede CO₂.

Nordsøfonden vil med sin deltagelse blive en gennemgående aktør i forbindelse med transport og lagring af CO₂ i Danmark og dermed være med til at sikre staten indsigt og indflydelse i en vigtig samfundsaktivitet. Nordsøfondens deltagelse er endvidere et effektivt middel til teknisk og økonomisk at få medindflydelse på tilrettelæggelsen af aktiviteterne. Samtidig vil Nordsøfondens deltagelse kunne være et middel til at opnå, at der i Danmark opbygges den størst mulige statslige viden på området, som kan bidrage til at sikre, at geologisk lagring af CO₂ sker på den for samfundet mest hensigtsmæssige måde.

Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringslicenserne er herudover et vigtigt led i at sikre det danske samfund en andel i det økonomiske afkast fra ressourcerne i undergrunden. Statsdeltagelsen skal således varetages på en måde, der sikrer den bedst mulige forvaltning af den danske undergrund og den størst mulige værdiskabelse for det danske samfund.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at det er nødvendigt med et konkret hjemmelsgrundlag for Nordsøfondens deltagelse i fremtidige CO₂-lagringslicenser, hvilket er baggrunden for den foreslåede ændring af loven om Nordsøenheden og Nordsøfonden. De nuværende vedtægter for henholdsvis Nordsøenheden og Nordsøfonden vil ligeledes blive revideret, så de også omfatter CO₂-lagringsaktiviteter.

2.3. Den foreslåede ordning

Den foreslåede ordning betyder, at Nordsøfonden skal deltage i alle danske CO₂-lagringslicenser både offshore, nearshore og onshore med et ejerskab, der som udgangspunkt er fastsat til 20 pct. Nordsøfonden skal således deltage i alle CO₂-lagringslicenser både på land og til vands.

Det følger af den politiske aftale af 21. juni 2022, at en fuldskala licens for CO₂-lagring i Stenlille skal gives på markedsmæssige vilkår og i et åbent udbud, som også private aktører kan deltage i. Nordsøfonden vil således også blive indplaceret i en sådan licens.

Nordsøfonden vil endvidere, hvis dette vurderes relevant af Nordsøfonden og de ansøgende selskaber, kunne deltage i tilladelser meddelt i henhold til undergrundsloven til geologisk lagring af CO₂ på under 100 kilotons med henblik på forskning, udvikling eller afprøvning af nye produkter og processer (demonstrations- og pilotprojekter).

Samarbejdet mellem de private aktører og Nordsøfonden vil som i kulbrintelicenser blive reguleret i en samarbejdsaftale, der forhandles mellem Nordsøfonden og de private selskaber, og efterfølgende godkendes af Energistyrelsen.

Nordsøfonden skal fortsat udøve et aktivt ejerskab af de licenser, som Nordsøenheden administrerer. Nordsøenheden skal således på fondens vegne udøve de stemmerettigheder og andre rettigheder, som deltagere i licenserne generelt har. Det forudsætter, at Nordsøenheden har de ressourcer og kompetencer, der anses nødvendige for, at ejerskabet kan udøves betryggende i forhold til statens interesser. Der vurderes at være synergi imellem Nordsøfondens nuværende aktiviteter og kommende CO₂-lagringsaktiviteter, og aktivitetsudvidelsen forventes derfor til en start at kunne håndteres med den eksisterende organisation.

Størsteparten af Nordsøfondens CO₂-relaterede udgifter vil være udgifter i CO₂-lagringslicenserne, som besluttes i medfør af beslutningsprocedurerne i de enkelte licenser, og hvor Nordsøfonden i henhold til samarbejdsaftalerne kun kan sige nej til udgifterne i få tilfælde. Derudover vil der være udgifter, som er uundgåelige for virksomheden, herunder Nordsøfondens udgifter til CO₂-transport (herunder rørført og med skib), mellemlagring samt forsikringer.

Nordsøfonden vil i medfør af den foreslåede § 8 kunne oppebære indtægter fra sin andel af CO₂-lagringsaktiviteterne, herunder fra salg af sin andel af CO₂-lagerkapaciteten, fra aftag af CO₂ til lagring, fra tariffer for brug af infrastruktur samt fra CO₂-transport (herunder rørført og med skib) og mellemlagring.

På grund af behovet for en effektiv finansiering af fondens udgifter vil det fortsat være hensigtsmæssigt at lade finansieringen ske ved statslige genudlån. Vilkårene for genudlånsfinansiering fastsættes af finansministeren. Nordsøenheden har ansvaret for Nordsøfondens låntagning. De genudlån, som Nordsøfonden kan benytte, fremgår af Nationalbankens oversigter. Nordsøenheden påser, at der sker en styring af risici i relation til låneporteføljen. Endvidere påser enheden, at der er overensstemmelse mellem lånoptagelsen og det fastlagte lånebehov.

Den nuværende likviditetsstyring beskrevet i § 9 foreslås videreført således, at statsdeltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter også bliver omfattet af den nuværende likviditetsstyring. Overskudslikviditeten fra fondens aktiviteter skal derfor i prioriteret rækkefølge først anvendes til at dække alle fondens udgifter vedrørende statsdeltagelsen i kulbrinteaktiviteter og CO₂-lagringsaktiviteter, herunder administrationsomkostningerne. Renter og afdrag på Nordsøfondens lån skal endvidere afholdes, før overskudslikviditet overføres til statskassen som udbytte.

Det forventes, at fonden i en årrække vil have et nettofinansieringsbehov til nye CO₂-lagringslicenser, som helt eller delvist kan dækkes af nettoindtægter fra kulbrintelicenserne. Senere forventes indtægter fra CO₂-lagringsaktiviteter at bidrage med indtægter til Nordsøfonden. Alene den del af finansieringsbehovet, der ikke kan dækkes af fondens løbende indtægter, vil kunne dækkes gennem statslige genudlån.

Nordsøfonden indgår i partnerskaberne med samme rettigheder og forpligtelser som private selskaber, og fonden

skal derfor kunne stille garantier, der svarer til dem, private selskaber stiller. På finansloven er der i dag stillet to statsgarantier. Den ene garanti vedrører Nordsøfondens nedlukningsforpligtelse, og den anden statsgaranti vedrører Nordsøfondens øvrige forpligtelser i Dansk Undergrunds Consortium. Garantierne dokumenterer, at Nordsøfonden er i stand til at opfylde sine forpligtelser i licenserne.

Det foreslås, at staten tilkendegiver, at den har til hensigt at dække alle Nordsøfondens forpligtelser i forbindelse med statsdeltagelse i både kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter, såfremt der ikke er tilstrækkeligt kapitalberedskab i Nordsøfonden.

Likviditetsstyringen i Nordsøfonden indebærer som beskrevet ovenfor, at der over tid ikke opbygges reserver i fonden til dækning af fremtidige udgifter.

På den baggrund foreslås det, at staten stiller garantier for, at den har til hensigt at dække alle dens forpligtelser i forbindelse med statsdeltagelsen i både kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter, såfremt der ikke er tilstrækkeligt kapitalberedskab i Nordsøfonden. Erhvervsministeren kan i forbindelse med statens deltagelse i kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter stille garanti for Nordsøfondens aktiviteter.

Nordsøfonden har i dag mulighed for at foretage visse porteføljustyringer med henblik på at opnå den størst mulige værdi fra statsdeltagelsen. Nordsøfonden kan blandt andet øge sin andel som led i en forkøbsrets-, mindretalsaktivitets- eller nabolicensprocedure. Disse muligheder for at foretage porteføljustyringer foreslås videreført til også at gælde for CO₂-lagringslicenserne. Procedurene vil blive nærmere beskrevet i Nordsøfondens vedtægter.

I medfør af nabolicensproceduren kan Nordsøfonden i dag erhverve andele i olie- og gaslicenser, der grænser op til olie- og gaslicenser, som Nordsøfonden allerede deltager i. Det foreslås at udvide proceduren, så den også kan anvendes i tilfælde, hvor anlæg i en olie- og gaslicens med fordel kan anvendes i en CO₂-lagringslicens, også selvom licenserne ikke er tilgrænsende. Det vil fortsat være et krav, at en sådan erhvervelse kræver erhvervsministerens godkendelse, og at den nye licens skal erhverves til markedsprisen, ligesom Nordsøfonden ikke må opnå urimelige konkurrencemæssige fordele i forhold til eventuelt andre interesserede selskaber. Proceduren vil blive nærmere beskrevet i Nordsøfondens vedtægter.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

Statslig deltagelse i CO₂-lagringslicenser kan bidrage til at fremme udviklingen af sikker og miljømæssig forsvarlig lagring af CO₂ i undergrunden. Lovforslaget understøtter dermed Danmarks grønne omstilling, vejen mod 70 pct. reduktionsmålet i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050. Dette vurderes at være væsentligt og relevant i forhold til opfyldelse af FN's verdensmål 13: Klimaindsats, og vurderes at understøtte opfyldelse af delmål 13.2: Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Nordsøfonden skal afholde alle omkostninger knyttet til statens deltagelse i aktiviteterne i forbindelse med lagring af CO₂. Omkostningerne vil afhænge af antallet af nye licenser og den konkrete udformning heraf.

Nordsøfonden vil endvidere oppebære indtægter fra aktiviteterne i forbindelse med lagring af CO₂.

Der foreligger pt. ikke et nærmere skøn for Nordsøenhedens udgifter i forbindelse med administration af statsdeltagelsen i CO₂-lagringsaktiviteter. Udgifterne forventes dog afhængigt af omfanget af aktiviteter at kunne afholdes inden for det nuværende loft for Nordsøenhedens administrationsudgifter, som er fastsat i tekstanmærkning nr. 124 på finansloven for 2022 på § 8. Erhvervsministeriet. Udgifterne vedrører administrationsudgifter til statsdeltagelsen, herunder personaleomkostninger og udgifter drevet af aktiviteter, der finder sted i og omkring licenserne.

De foreslåede ændringer forventes ikke at have administrative og IT-relaterede omstillings- eller driftskonsekvenser, og der vil ikke være behov for IT-mæssig udvikling eller ændring af eksisterende systemer.

Lovforslaget forventes herudover heller ikke at have implementeringskonsekvenser for det offentlige, herunder for kommuner og regioner.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteterne vil medføre, at erhvervslivets økonomiske risiko ved at deltage i licenserne reduceres samtidig med, at erhvervslivets forventede nettoindtjening ved at deltage i licenserne reduceres.

Lovforslaget vil ikke i sig selv have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget vil ikke have efterlevelseseffekter for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke direkte klimaeffekter, men Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter vil bidrage til at fremme udviklingen af lagring af CO₂ i undergrunden i Danmark. Effekten vil afhænge af aktivitetsniveauet.

Lovforslaget understøtter dermed Danmarks grønne omstilling, vejen mod 70 pct. reduktionsmålet i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

CO₂-lagringsaktiviteter kan have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

Miljøpåvirkningerne af den konkrete CO₂-lagringsaktivitet kan blandt andet stamme fra geofysiske og geotekniske undersøgelser i området såsom f.eks. seismiske undersøgelser, etablering af anlæg samt fra øget trafik i form af øget skibstrafik, skibstransport af CO₂, helikopteraktivitet og lignende. Det kan ikke udelukkes, at nogle aktiviteter, særligt aktiviteter offshore, kan have både lokale og grænseoverskridende miljøpåvirkninger, f.eks. ift. undervandsstøj ved f.eks. geofysiske undersøgelser, ligesom der vil kunne forekomme udledninger i forbindelse med etablering af brønde. Hvis den geologiske lagring af CO₂ foretages i eksisterende olie- og gasanlæg, vil der kunne forekomme reduceret miljøpåvirkning. Ved etablering af anlæg på land kan miljøpåvirkningerne ydermere stamme fra etablering af anlæg og injektionsboringer, såfremt eksisterende anlæg ikke benyttes, øget trafik i form af øget lastvogns- og/eller togtransport samt rørledningstransport af CO₂ og lignende.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er miljømyndighed på havet for så vidt angår CO₂-lagringsprojekter.

Det bemærkes, at det er Miljøstyrelsen eller kommunerne, afhængig af hvem der er bygherre, der er ansvarlig miljømyndighed for konkrete CO₂-lagringsprojekter på land, herunder vurdering ift. naturbeskyttelsesdirektiverne og i givet fald miljøvurderingsloven.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder EU-retlige aspekter, da geologisk lagring af CO₂ er reguleret i CCS-direktivet. Der er dog ikke i CCS-direktivet en nærmere regulering af den statslige deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter.

Det er op til hver enkelt medlemsstat at beslutte, om man vil tillade geologisk lagring af CO₂, jf. CCS-direktivets betragtning nr. 19 og artikel 4, stk. 1.

Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter vil blive afholdt og gennemført på en sådan måde, at statsstøttere reglerne overholdes.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. juni til den 18. august 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet – Advokatsamfundet, Aker Carbon Capture, Ankenævnet på Energiområdet, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Biofos A/S, Biogas Danmark, Blue Water Shipping, Centrica Energy Trading A/S (NEAS Energy A/S), CO-industri, Concito, Crossbridge Energy, Dan Unity, Dana Petroleum Denmark B.V., Danish Cable Protection Committee, Danish Offshore Gas Systems A/S (DOGS), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Nationalbank, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gaslager, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Offshore, Dansk Ornitologisk Forening, Danske Maritime, Danske Rederier, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), De frie Energiselskaber, Departementet for Mineralske Råstoffer, Drivkraft Danmark, DTU Aqua, DØRS – De Økonomiske Råds sekretariat, E.ON Danmark A/S, Energiklagenævnet, Energinet, Energistyrelsen, Energy Cluster Denmark, Erhvervsstyrelsen, Evida, Finansministeriet, Forsvarskommandoen, Forsvarsministeriet, Forsyningstilsynet, Geodatastyrelsen, GEUS, Green Power Denmark, Greenpeace, HOFOR A/S, Indenrigs- og Boligministeriet, INEOS, In-forse, Justitsministeriet, KL (Kommunernes Landsforening), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kulturministeriet, Kystdirektoratet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Levende Hav, Maersk Drilling, Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Moderniseringsstyrelsen, Naturstyrelsen, NGF Nature Energy, NOAH Energi og Klima, Nord Stream, Noreco, Rambøll, Rigsrevisionen, Shell/DCC Energi, Sikkerhedsstyrelsen, Skatteministeriet, Slots- og Kulturstyrelsen, Statsministeriet, Swedegas, Søfartsstyrelsen, TotalEnergies, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Verdens Skove, Wintershall DEA, Wintershall Noordzee, WWF, Ørsted og Aalborg Portland A/S.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang/ hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/ hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Nordsøfonden skal afholde alle omkostninger knyttet til statens deltagelse i aktiviteterne i forbindelse med lagring af CO ₂ . Nordsøfonden vil oppebære indtægter fra aktiviteterne i forbindelse med lagring af CO ₂ .

		<p>Der foreligger pt. ikke et nærmere skøn for Nordsøenhedens udgifter i forbindelse med administration af statsdeltagelsen i CO₂-lagringsaktiviteter. Udgifterne forventes dog afhængigt af omfanget af aktiviteter at kunne afholdes inden for det nuværende loft for Nordsøenhedens administrationsudgifter, som er fastsat i tekstanmærkning nr. 124 på finansloven for 2022 på § 8. Erhvervsministeriet. Udgifterne vedrører administrationsudgifter til statsdeltagelsen, herunder personaleomkostninger og udgifter drevet af aktiviteter, der finder sted i og omkring licenserne.</p> <p>Staten afholder nedlukningsforpligtelser, og derfor kan det afhængigt af aktivitetsniveauet på sigt betyde, at staten på finansloven skal afsætte yderligere midler – end de tidligere afsatte 8 mia. kr. – til Nordsøfondens nedlukningsforpligtelser.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nordsøfondens deltagelse i CO ₂ -lagringsaktiviteterne vil medføre, at erhvervslivets økonomiske risiko ved at deltage i licenserne reduceres.	<p>Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteterne vil medføre, at erhvervslivets forventede nettoindtjening ved at deltage i licenserne reduceres.</p> <p>Lovforslaget vil ikke have efterlevelseseffekter for erhvervslivet.</p>
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	<p>Lovforslaget har ikke direkte klimaeffekter, men Nordsøfondens deltagelse i CO₂-lagringsaktiviteter vil bidrage til at fremme udviklingen af lagring af CO₂ i undergrunden i Danmark. Effekten vil afhænge af aktivitetsniveauet.</p> <p>Lovforslaget understøtter dermed Danmarks grønne omstilling, vejen mod 70 pct. reduktionsmålet i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050.</p>	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	CO ₂ -lagringsaktiviteter kan have miljø- og naturmæssige konsekvenser.
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget indeholder EU-retlige aspekter, da geologisk lagring af CO₂ er reguleret i CCS-direktivet.</p> <p>Det er op til hver enkelt medlemsstat at beslutte, om man vil tillade geologisk lagring af CO₂, jf. CCS-direktivets betragtning nr. 19 og artikel 4, stk. 1.</p>	

	Nordsøfondens deltagelse i CO ₂ -lagringsaktiviteter vil blive afholdt og gennemført på en sådan måde, at statsstøttere reglerne overholdes.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 8 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, at det kan fastsættes som et vilkår i en olie- og gaslicens, at staten eller et af staten ejet selskab indtræder i den af licensen omfattede virksomhed. Inden for rammerne af § 8 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund har Nordsøenheden i dag til formål at skabe den størst mulige værdi for staten af Nordsøfondens deltagelse i efterforskning og produktion af olie og gas i Danmark, jf. § 2, stk. 1. Nordsøenheden har således til opgave at sikre statens interesser ved licensgruppernes beslutninger om forhold af betydning for fremtidige indtægter og udgifter.

Det følger af § 23 y i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, at licenser til efterforskning og anvendelse af undergrunden til geologisk lagring af CO₂ kan meddeles til staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår.

Det foreslås i § 2, stk. 1, at indsætte en henvisning til § 23 y i lov om anvendelse af Danmarks undergrund og efter ”gas” at indsætte ”samt involvering i enhver form for CO₂-lagringsaktiviteter”.

De foreslåede ændringer vil medføre, at Nordsøenheden også får til formål inden for rammerne af § 23 y i lov om anvendelse af Danmarks undergrund at skabe den størst mulige værdi for staten af Nordsøfondens involvering i enhver form for CO₂-lagringsaktiviteter i Danmark.

Til nr. 2

Det følger af § 7, at Nordsøfondens opgave er at varetage den statslige deltagelse i licenser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

Det foreslås at udvide Nordsøfondens opgaver i § 7, stk. 1, med statslig deltagelse i licenser vedrørende CO₂-lagring og dertil relaterede aktiviteter.

Med den foreslåede ændring af § 7, stk. 1, udvides Nordsøfondens formål og opgaver til også at omfatte deltagelse i CO₂-lagringslicenser og i aktiviteter i tilknytning hertil. Ved lagringsaktiviteter forstås samtlige aktiviteter forbundet med lagring af enhver form for CO₂, herunder transport, processing, mellemlagring, lagring og handel med CO₂ samt handel og andre handlinger relateret til enhver form for

fremtidige kommercielle forhold knyttet til sådanne aktiviteter. Det er forventningen, at Nordsøfonden primært vil blive involveret i transport og lagring af CO₂, men der er ikke noget til hinder for, at Nordsøfonden også kan deltage i andre lagringsaktiviteter, hvor disse udgør en integreret del af den samlede løsning.

Nordsøfonden skal deltage i alle danske CO₂-lagringslicenser både offshore, nearshore og onshore med et ejerskab, der som udgangspunkt er fastsat til 20 pct. Nordsøfonden vil således deltage i alle CO₂-lagringslicenser både på land og til vands.

Nordsøfondens ejerandel fastsættes i forbindelse med udbud af lagringslicenser og kan derfor ændres i forbindelse med senere udbud.

Til nr. 3

Nordsøfonden har ikke i dag mulighed for at oprette datterselskaber eller erhverve ejerandele i andre virksomheder. Da markedet og værdikæden for CO₂-lagringsaktiviteter endnu ikke er modent, kan der blive behov for, at Nordsøfonden indtræder i konstruktioner relevant for det specifikke projekt.

Det foreslås at indsætte et nyt § 7, stk. 4. Ifølge det foreslåede stk. 4 kan Nordsøfonden oprette datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og indgå samarbejdsaftaler og lignende i Danmark og i udlandet.

Nordsøfonden vil efter det foreslåede § 7, stk. 4, kunne oprette datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og indtræde i forpligtende samarbejder. Dette gælder i såvel Danmark som i udlandet. Nordsøfonden vil f.eks. på samme vis, som det er tilfældet i ”Northern Lights” projektet i Norge, kunne etablere en selvstændig virksomhed sammen med de øvrige partnere i projektet for at drive, helt eller delvist, dele af CO₂-lagringsaktiviteterne. Såvel Nordsøfonden som datterselskaber heraf vil kunne blive medejer af eller indgå joint venture aftaler med andre virksomheder, ligesom de vil kunne anvende underentreprenører, alt i forbindelse med udøvelsen af deres virksomhed.

Til nr. 4

Det følger af § 8, at Nordsøfonden oppebærer indtægter fra salget af sin andel af olie- og gasproduktionen og tariffer.

Det foreslås i § 8 at indsætte, at Nordsøfonden også oppebærer indtægter fra sin andel af CO₂-lagringsaktiviteterne.

Med den foreslåede ændring af § 8 skabes der hjemmel til, at Nordsøfonden afhængig af de konkrete projekter også

kan oppebære indtægter fra blandt andet salg af sin andel af lagerkapaciteten, fra aftag af CO₂ til lagring, fra tariffer for brug af infrastruktur samt fra CO₂-transport (herunder rørført og med skib) og mellemlagring.

Til nr. 5

Nordsøfonden har to statsgarantier på finansloven, der dækker henholdsvis nedlukning af olie- og gasaktiviteter og drifts- og investeringsudgifter i forbindelse med olie- og gasindvinding i DUC i tilfælde af utilstrækkelige indtægter fra olie- og gasaktiviteterne.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 10 a, hvorefter staten indtræder i Nordsøfondens og dennes datterselskabers rettigheder og forpligtelser i det omfang, deres respektive egenkapital og hensættelser ikke er tilstrækkelige. Erhvervsministeren kan i forbindelse med statens deltagelse i kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter stille garanti for Nordsøfondens aktiviteter.

Med den foreslåede bestemmelse i § 10 a følger, at staten indtræder i Nordsøfondens og dennes dattervirksomheders forpligtelser, i det omfang fondens egenkapital og hensættelser ikke er tilstrækkelige. Det følger samtidig, at staten, i givet fald, kan indtræde i samtlige rettigheder og forpligtelser i et eller flere kontraktforhold, hvis det måtte blive nødvendigt.

Nordsøfonden indgår i partnerskaberne med samme rettigheder og forpligtelser som private selskaber, og fonden skal derfor kunne stille garantier, der svarer til dem, de private selskaber stiller. Med den foreslåede bestemmelse følger, at staten tilkendegiver, at den har til hensigt at dække alle dens forpligtelser i forbindelse med statsdeltagelse i både kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter, såfremt Nordsøfondens egenkapital og hensættelser ikke er tilstrækkelige.

Likviditetsstyringen i Nordsøfonden indebærer, at der over tid ikke opbygges reserver i fonden til dækning af fremtidige udgifter.

Med den foreslåede bestemmelse indskrives hjemlerne til statsgarantierne direkte i lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden.

Til nr. 6

Da Nordsøenheden blev omdannet til en selvstændig offentlig virksomhed i 2014, var der én tjenestemand ansat. § 12, stk. 2, fastsætter de nærmere forhold omkring overflytningen af tjenstemanden til den selvstændige offentlige virksomhed.

Det foreslås, at § 12, stk. 2, ophæves.

Ophævelsen af bestemmelsen betyder, at der ikke kan nyansættes på tjenstemandsvilkår i Nordsøenheden.

Til nr. 7

Med henblik på at sikre, at statens samlede ekspertise udnyttes bedst muligt, har Nordsøenheden i medfør af § 13 mulighed for at trække på eksisterende statslig ekspertise inden for olie- og gasområdet, ligesom Nordsøenheden vederlagsfrit kan rekvirere eksisterende oplysninger om Danmarks undergrund hos Energistyrelsen og De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, GEUS.

Det foreslås i § 13 at inkludere CO₂-lagringsaktiviteter.

Med den foreslåede ændring af § 13 udvides Nordsøenhedens frie adgang til viden og data til også at omfatte CO₂-lagringsområdet.

Nordsøenheden vil fortsat skulle refundere de udgifter, herunder lønudgifter, Energistyrelsen og GEUS vil få i den forbindelse. Det vil sige, at dersom enheden rekvirerer vurderinger m.v. fra Energistyrelsen eller GEUS, der ikke allerede eksisterer eller alligevel ville blive tilvejebragt, vil der skulle ske en refusion af udgifterne efter de gældende timetakster. Nordsøenheden skal således ikke betale for vurderinger m.v., Energistyrelsen eller GEUS har udarbejdet til egen brug.

Nordsøenheden vil således fortsat vederlagsfrit kunne rekvirere oplysninger om Danmarks undergrund hos Energistyrelsen og GEUS til brug for varetagelsen af statsdeltagelsen. Begrundelsen for den vederlagsfri rekvirering er, at staten i forvejen er i besiddelse af sådanne oplysninger. Rettighedshavere til licenser efter undergrundsloven indsender således i forvejen prøver og andre oplysninger, der tilvejebringes under udøvelse af virksomhed omfattet af loven, til Energistyrelsen og GEUS uden vederlag. Nordsøenheden kan rekvirere disse oplysninger om undergrunden både i forbindelse med områder den selv administrerer statsdeltagelsen i, som øvrige områder. Nordsøenheden skal ikke, bortset fra håndteringsomkostninger, betale for at få adgang til oplysningerne.

Til § 2

Loven træder efter den foreslåede bestemmelse i kraft den 1. januar 2023.

Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne, idet hovedloven ikke gælder for Grønland og Færøerne, jf. § 18 i lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 527 af 28. maj 2014 om Nordsøenheden og Nordsøfonden foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »§ 8«: »og § 23 y« og efter »gas«: »samt involvering i enhver form for CO₂-lagringsaktiviteter«.

2. I § 7, *stk. 1*, indsættes efter »kulbrinter«: »og den statslige deltagelse i licenser vedrørende CO₂-lagring og dertil relaterede aktiviteter«.

3. I § 7 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Nordsøfonden kan oprette datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og indgå samarbejdsaftaler og lignende i Danmark og i udlandet.«

4. I § 8 indsættes efter »tariffer«: »samt indtægter fra sin andel af CO₂-lagringsaktiviteterne«.

5. Efter § 10 indsættes i *kapitel 3* som § 10 a:

»§ 10 a. Staten indtræder i Nordsøfondens og dennes datterselskabers rettigheder og forpligtelser i det omfang, deres respektive egenkapital og hensættelser ikke er tilstrækkelige. Erhvervsministeren kan i forbindelse med statens deltagelse i kulbrinte- og CO₂-lagringsaktiviteter stille garanti for Nordsøfondens aktiviteter.«

6. § 12, *stk. 2*, ophæves.

7. I § 13 indsættes efter »olie- og gasområdet«: »og CO₂-lagringsaktiviteterne«.

§ 2. ---

Stk. 1. Inden for rammerne af § 8 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund har Nordsøenheden til formål at skabe den størst mulige værdi for staten af Nordsøfondens deltagelse i efterforskning og produktion af olie og gas i Danmark.

§ 7. ---

Stk. 1. Nordsøfonden er en offentlig fond, der varetager den statslige deltagelse i licenser til efterforskning og indvinding af kulbrinter.

§ 7. ---

§ 8. Nordsøfonden oppebærer indtægter fra salget af sin andel af olie- og gasproduktionen og tariffer.

§ 12. ---

Stk. 2. Tjenestemænd i Nordsøenheden er omfattet af tjenestemandsløvgivningen, og virksomheden betaler de af finansministeren fastsatte bidrag til dækning af statens pensionsudgifter.

§ 13. Nordsøenheden kan anvende statslig ekspertise inden for olie- og gasområdet, herunder vederlagsfrit rekvirere eksisterende oplysninger om Danmarks undergrund hos Energistyrelsen og De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, GEUS.